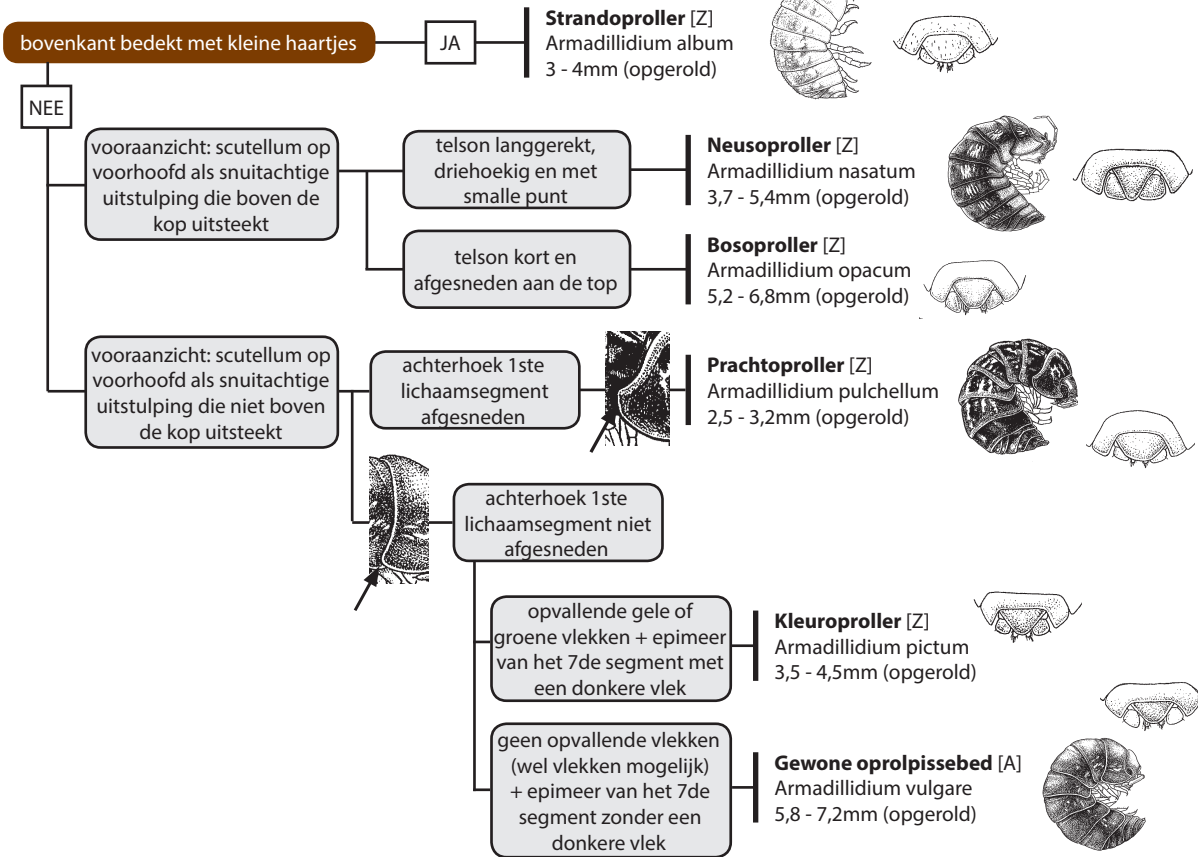

OPROLPISSEBEDDEN

Eenvoudig landpissebedden determineren

Een sterke loupe (10x of 20x) is aanbevolen voor het gebruik van deze tabel!

Het opzet van deze zoekkaart

In België is weinig gekend over het voorkomen en de verspreiding van landpissebedden. Spinicornis werd bijgevolg opgericht om de landpissebedden in België in kaart te brengen. Hiervoor is veel veldonderzoek noodzakelijk en daar kunnen we alle hulp bij gebruiken. We publiceren deze zoekkaart om iedereen met interesse voor dit project te ondersteunen en te stimuleren om waarnemingen door te geven.

Lichaamsbouw

Landpissebedden komen in diverse maten voor, in België van enkele millimeters tot wel 3 cm lang. Het lichaam is meestal ovaal en afgeplat. Het bestaat uit een kop en een rugplaat met zeven segmenten met aan ieder segment een paar poten. Het achterlijf telt zes segmenten. De kop en het achterlijf zijn klein en het borststuk is in verhouding erg lang. Ze ademen door kiewen, maar sommige soorten hebben naast hun kiewen ook een soort longen ontwikkeld, waardoor ze minder afhankelijk geworden zijn van water.

Levenswijze

Landpissebedden leven in een microhabitat. De omstandigheden maken hen weinig uit, als deze maar vochtig zijn en er schuilplaatsen en voedsel aanwezig zijn. Sommige soorten hebben zich echter gespecialiseerd, zoals de Mierenpissebed (*Platyarthus hoffmannseggii*), die in symbiose leeft met mieren. Pissebedden zijn gevoelig voor uitdroging en zijn vooral te vinden in kelders, onder bloempotten en andere vochtige plaatsen. De pissebed leeft van plantaardig materiaal, zoals rottend hout en bladeren, maar ook schimmels en mest.

Net als andere geleedpotigen moeten ook pissebedden regelmatig vervellen. Ze doen dat in twee stappen: eerst laat het achterste deel van het pantser los en na enkele dagen het voorste deel. Dit komt omdat de pissebed na een vervelling nog een zacht pantser heeft en veel kwetsbaarder is. Wanneer het voorste deel eraf valt, is het achterste deel al hard geworden, hierdoor is er altijd een harde kant ter bescherming. Bovendien verdampt er meer water uit een zacht pantser waardoor de kans op uitdroging kleiner is als in twee delen wordt verveld.

Waterhuishouding

Land bewonende pissebedden kunnen alleen overleven in permanent vochtige omgevingen; hun grootste vijand is uitdroging. Dit komt omdat pissebedden met hun pleopoden op de onderzijde van de buik ademen en deze moeten altijd vochtig blijven. De pleopoden zijn voorzien van een wijdvertakt systeem van zeer fijne buisjes, en kunnen beschouwd worden als een soort primitieve longen. Ze zijn van de bovenzijde overigens niet te zien. Hiernaast hebben landpissebedden een ammoniak- en waterdoorlatend pantser waardoor ze continu transpireren.

BENAMINGEN

